

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnika ali v Gorici na dom pošiljnika:

vsako leto 15 K
 3/4 leta 10 K
 1/2 leta 5 K

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izdane priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne lince“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v Goriški Tiskarni A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne odzivamo.

Oglasni in poslanice se računajo po tiskovni tarifi: tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.

— Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 33. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Po volitvah.

I.

Novo, sveže življenje je prišlo v ljudske vrste. Tisti, ki so stali vedno trdno pod našo zastavo, vidijo sad svoje sopomoči pri volitvah, še bolj so utrjeni, še samozavestnejše gledajo v bodočnost; omahljivi se čutijo prijetno iznenadene ter pristopajo pogumno k zmagovalcem; oni, ki so bili zapeljani v nasprotni tabor, se kesajo ter delajo sklepe, da pri prvi priliki pristopijo pravi ljudski stranki.

Raspoloženje v ljudstvu treba pametno izkoristiti v prid ljudstva samega.

Polegli so se pojavi prvega velikankega navdušenja; sedaj sodimo hladno in trezno nastali položaj ter se oziramo nazaj, da lažje pridemo naprej. Še pred kratkim ni bilo nič kaj veselo, ali sedaj je v ljudskih vrstah toliko več poguma.

Vse si želi dela, pravega dela za ljudstvo.

Tako delo se je pričelo ter bo obsežno prav po volji in v korist našega ljudstva. Ljudstvo čuti in vidi to pričetno delo; radi tega je razpoloženje v njem toliko prikladnejše za široko organizacijo. Po celi deželi se mora izvesti krepka, zdrava organizacija. To se zgodi. Čim lepše bo delo, toliko lepša organizacija, toliko večja strankina moč.

Da se vse to doseže, potrebujemo krepke sopomoči iz vrst naših pristavev po deželi. Med našim ljudstvom je v vsaki občini dosti moči, ki s svojim zdravim razumom jasno vidijo, kaj nam manjka ter kako in kje treba prijeti, da se bo napredovalo v tem ali onem pogledu.

Iz središča je in bo delo odslej vse drugače nego doslej. Do zadnjih dni pa je bilo tudi res težko delati. Nezaupnost, potrnost, brezupje ob strahanskem pritisku in strahovladi klerikalcev je tlačilo središče in deželo ter oviralo delo, čeprav je bilo zasnovega marsikaj lepega in dobrega.

Sedaj je drugače. Strahovlada je strta. Ljudstvo se je oddahnilo. Koder se še stegajo klerikalni kremplji po volilcih, tam bo treba korenite odpomoči, da se ljudstvo otrese roke, ki ga tišči za vrat, drugod napravimo branike, čez katere klerikalci ne bodo mogli seči s svojo grabežljivostjo.

Dela je veliko, prosvetnega in gospodarskega; drugo poleg drugega naj koraka ter se veže v celoto, ki more uresničiti vse želje in težnje našega ljudstva.

Na svoji zemlji svoj gospod, gospodarsko dobro podprt, izobražen bodi naš goriški Slovenec!

Produkti naše zemlje imajo dajati skupiček, ki jim gre po njih veliki vrednosti, zasnovati se imajo naprave, da se bo to vršilo, vsopredno pa naj vseveto ob tako ugodnih prometnih zvezah in vodnih silah industrija in trgovina, da se dvignemo kvišku kot praktičen narod, ki igra v svetovnem toku tudi svojo ulogico.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Iz Tolmina. — (O delovanju društva za varstvo zanemarjenih otrok za sodni okraj Tolmin v letu 1907. — (Konec.) — V tej kratki dobi petih mesecev je društveni odbor storil vse, kar je bilo v njegovi moči za prospeh društva. Imel je 9 odborovih sej, v katerih so se razpravljala važna vprašanja o društvenih stvareh. Sklenilo se je predvsem prirediti po vseh občinah tolminskega okraja predavanja o sirotinskem vprašanju in tem potom popularizirati društveno idejo v najširih ljudskih slojih. V ta namen so si odborniki tudi razdelili posamične občine za predavanja.

Dosedaj je društvo priredilo 5 predavanj o sirotinskem vprašanju in sicer dne 14. jan. 1908 na Ljubinju, dne 15. jan. 1908 v Poljubinju, dne 16. jan. 1908 v Podmeltu, dne 5. feb. 1908 v Doljah in dne 8. feb. 1908 v Tolminu. Predavala sta povsodi društveni predsednik, sodni svetnik Primožič in tajnik dr. Ferfolja. Poslušalci so bili obojega spola (razun v Tolminu, kjer se je vdeležila predavanja edina ženska), oženjeni in samci. Na Ljubinju jih je bilo 30, v Poljubinju 40, v Podmeltu 60, v Doljah 10 in v Tolminu 30. Povsodi je bilo zanimanja, posebno na Ljubinju in v Podmeltu, kjer se je splošno izražala želja, da bi se taka predavanja ponovila.

Društvo je razposlalo 36 dopisov, med temi so bili nekateri v naše lokalne časopise v agitacijske namene za društvo. Vlog je napravilo društvo šest: ena izmed teh je obsegala prošnjo na tukijsko sodnijo, da bi uradoma šla društvo na roko in mu pomagala v doseg družstvenega namena. Sodnija se je res odzvala in obljubila vsestransko pomoč. Uradoma je razposlala okrožnice na vsa županstva tega sodnega okraja, na vse župne in kuracijske urade in na vsa šol-ska vodstva, s pozivom, da pomagajo društvu izvrševati njegove blage namene, bodisi z denarnimi prispevki, nabiranjem členov, statističnega materiala in podobnih potrebnih podatkov, s širjenjem društvene ideje med ljudstvom itd. Zalibog je ostala ta poziv dosedaj brezuspešen.

V letu 1907. je bil odbor navezan večinoma sam nase. Tako se mu je posrečilo nabrati za leto 1907. le 83 členov, med temi 11 ustanovnikov.

Za leto 1908. kaže bolje. Že sedaj šteje mo za letos okoli 150 novih členov in se to število s primernim delom in agitacijo lahko podesetori do konca leta. Da se pa to zgodi, treba je, da prisložitveni odboru na pomoč še drugi činitelji, v prvi vrsti naša duhovščina in učitelji, in inteligenca sploh. Želeti bi bilo prav, da se tudi naše izobraženo ženstvo, predvsem gospi učiteljice, začele nekoliko bolj zanimati za naše društvo.

Naše društvo je že po svojih pravih vzviseno nad slehernim strankarstvom in zasluži podporo od vseh strank, ker zasleduje zgolj človekoljubne namene. Zato je potrebno, da vsakdo, brez razlike mišljenja, pristopi k našemu društvu in je podpira gmotno in duševno.

Iz Volčanske županije. — V „Gorici“ z dne 24. marca št. 24. se hoče upravičevati gosp. Bogomil Bratina, pot. učitelj za Selu-Ruti. Pa mu ni nič kaj „rutilo“. Slobo stvar je puč težko zagovarjati. Piše, da je imel radi bolezn dovoljenje od c. kr. okr. sol. sveta,

da opustil pouk v Rutih, a da je poučeval na Selih. To dovoljenje da je segalo do 15. marca. Dobro! Sedaj pa vprašam gosp. „Bogomila“: „Ali so bile volitve po petnajstem marcu? Kateri dan ste imeli na Dobljarju volilni shod? Kateri dan ste agitirali po Rutih, ko ste bili celo v „Jelovcu“ pri „Kovaču“? Radi šole ste dobili olajšavo — morda zato — da ste imeli več prostega časa za agitacijo. Res čudna bolezen. Takó hude bolezn — „reši nas o Gospod“ — ker je nalezljiva in jako nevarna slabemu zdravju gospoda „Bogomila“. Mož res ni trden — Bog ga pokreptaj!!

Nadalje pravi gosp. „Bogomil“, da je poštna agitacija vsakemu dovoljena. Gotovo! Vsakemu, brez izjeme! Kaj ste pa Vi napravili na dan volitve z glasovnico Matevža Luznik iz Ušnika? Ali je tudi to poštna agitacija? Imamo priče!

Vaše gg. kolege pa pustite le pri miru, ker na Tolminskem menda nimate nobenega, kateri bi vam rekel „kolega“. V nadi, da v šestih letih toliko okrevate, da vam ne bo treba prositi dovoljenja radi zdravja o volitvah, vam kličem: „Bog Vas živi“!

Volilec.

Iz Zatočina. — Dne 28. marca je zaspal v Gospodu ugleden in značajan mož, podžupan J. Leban, po domače Škuder. Bil je mirnega in tihega vedenja, povsod priljubljen in spoštovan. Skrben gospodar in dober družinski oče je bil za zgled svojim sosedom, s katerimi je živel v lepi slogi. Pokojni se je pri delu hudo prehladil in v teku osmih dni nam ga je ugrabila nemila smrt, previdnega s sv. zakramenti.

Vrli mož je bil zvest in odločen pristaš naše kmečke napredne stranke in je zanj mnogo storil. Pogreb dne 31. marca je pokazal, kako ga je vse ljubilo in spoštovalo. Bodi blagemu ranjkemu lahka domača zemljica!

Iz goriške okolice.

Šempas. — Šempas je bila tista klerikalna trdnjava, v kateri so stali naši „verni“ kandidati vse zaupanje, imeli so jo za nepremagljivo, ali zmotili so se ter prav pošteno opekli. Mi smo jim povedali, da tu ni več prostora, da bi uganjali klerikalne burke. Ljudski glas, božji glas — ta ljudski glas je govoril dne 2. in 9. marca. Mi Šempasci smo se dvignili iz spanja ter vrgli raz sebe mero teme, ter stopamo v vrsto drugih zavodnih občin, upamo, da pri prihodnjih volitvah prekosimo naše sosede Ozeljance. Gospod urednik! morebiti se vam pa čudno zdi, da smo mi pri ožji volitvi nazadovali za 8 glasov, klerikalci pa napredovali za 27. Ne soditi prehitro; stvar je drugačna. Mi smo bili vedno istega mnenja, da naš g. župnik potem, ko je dobil od klerikalnih voditeljev pošteno brco, bode pri miru ter bode ljudstvo pustil, naj govori samo, ali zmotili smo se. Ko so dne 2. t. m. klerikalni kandidati dobili še ne povprečno 38 glasov, spogledalo se je tisto „naše ljudstvo“ v Via Vetturini ter poslalo našemu župniku ultimatum za ožjo volitev, naj napne vse žile, ker sicer bo druga. — Seveda tega se je naš Grča bal, ali upamo, da bi ljudstvo spreobrnil, tega upanja ni bilo. Ali glej, ko on to študira, mu pride na pomoč z „dobrim svetom“ oseški vikarij, prepirljivi hujskač Franke. Dobri svet je bil tale: vsem našim dolžnikom pošljite po zaupnikih glasovnice, ter ako ne bodo volili za naše, naj pridejo v farovž. Poklicali so našega slavnega — pardon bahatega tajnika, naj prinese imenik volilcev, verni sluga je koj pritekel z imenikom v žepu. Šli so potem skup v hišo,

Uredništvo

so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopol naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali glj. 1-80.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in toliko tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jollersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos Verdi, Peter Krehelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v kopalšču ulici, I. Matijassi v ulici Formica, I. Hovanški v Korenski ulici št. 22; v Trzinu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

kojo je revež Grča podedoval po pok. Monariju. Tam so se najprej napili, potem pa je naš „spoštovani“ tajnik na ukaz župnikov izlekel imenik ter čital imena volilcev. Ko je prišel na vrsto dolžnikov, pa je rekel župnik: podčrtajte! Vse dolžnike so torej podčrtali, potem so to agitacijo delili v tri dele, namreč dolžnikom nositi glasovnice. Tajnik eden, anal-fabet Tunin drugi ter najbolj razsodni podžupan revček Bele tretji. Ko je g. župnika Franke opozoril, naj ne dela preveč javno, se je ta izrazil: med štirimi očmi se dela, kar se hoče. In res je delal; večina dolžnikov, koji so se bali težbe, so se zgledali v farovžu, kaj jim je tam Grča pravil „na štiri oči“, nam ni še znano, ali upamo, da vse pride na dan, samo to vemo, da ta „dober svet“ je pripomogel klerikalcem vdobiti 27 glasov več pri ožji volitvi. Ravno tako se je godilo dne 11. t. m., so stali trdni kot jelka, niso se dali omehčati; pri prvi volitvi v kmečkih občinah dobili so klerikalci 13 oz. 12 glasov, mi 35, pri ožji volitvi oni 18, mi 35. Onih 5 glasov je župnik skupaj spravil, češ v boj za sv. vero vsi, ker tu proti veri pogin.

Po priliki, g. urednik, vam predstavim te vojščake za sv. vero; za danes vam omenim samo enega, kateri je res zvest vojak Kristov; kdor ne veruje, naj vpraša g. župnika, on to gotovo potrdi z očetov rokama. Ta mož vam je res vzor kristjana; dal je besedo, da ne gre, ne naše — ne njih kandidat volit, ko je pa župnika videl, se je kar tresel ter capljal za njim v boj za sv. vero za Berbuča!

Šempasci, pokažite temu možu, kar mu pritiče; naj pa gospoda obiskuje njegovo gostilno, ker on gre proti nam, proti naši ljudski stranki. Tudi vam, Ozeljanci, vam prav toplo priporočamo tega vzor-moža, da ga le pridno obiskujete.

V Šempasu se svita, to nas navdaja z upom, da v teku par let odvrže bojazljivost pred farovžem še tistih par „razsodnih“ klerikalcev, kateri pa v Šempasu že ne pridejo več v poštev. Bog in narod!

Šempasec.

Iz Prvačine. — (Izid volitev.) Nepovoljen izid deželnozbornih volitev v Prvačini je moral vsakega poznavalca očitnih razmer presenetiti. Prvačina, ki je dosedaj vedno pokazala, da zna in ve zastopati interese naprednega kmetkega stanu, je šla na limanice skritim agitatorjem in intrigantom, ki so ravno s tem, da so boječ se javnega nastopa, boječ se odločnega priznanja k eni ali drugi stranki v svoji omahljivosti in prihuljenosti zmotili ljudstvo, mu vzeli pravo razsodnost tako, da se je proti svoji volji udalo nečimurnosti tistih „tihih vod“, ki hočejo na vsak način priti v Prvačino na površje, tistim ljudem, ki so po jezujskem načelu „namen posvečuje sredstva“ porabljali najnemoralnejše pripomočke, samo da bi dosegli svoj smoter. Njih smoter je bil dvojen. Hoteli so pripomoči klerikalni stranki, najhujši nasprotnici prostega kmečkega ljudstva, do zmage. Tirali so ubogo nevedno ljudstvo v boj proti samemu sebi, v boj proti lastnim interesom, v boj proti lastni stranki. Ampak njih glasovi niso imeli tistega učinka, ter niso dosegli tistega ljubeznivega smotra. Zmagala je povsod ideja samoohrambe, napredna misel. In Vi, Prvačkovci, kateri ste se dali premočiti, boste morda tisočkrat obžalovali svoj korak, ako ga že ne. Drugi smoter prvaških klerikalnih voditeljev je bil, zasejati razpor med ljudstvo. Do sedaj je bila v Prvačini samo ena stranka (z malimi izjemami). To seveda ni bilo prav našemu dušnemu pastirju in klerikalnim generalom v Gorici. Treba je

dvojiti, deliti in tako bo zmaga naša. To se jim je posrečilo. Razdvojili so ljudstvo, napravili največje razprtje, največje sovražstvo, tožbe, ovadbe, prepirl, zmerjanje, pohujšanje. „Po njih delih jih bote spoznali“. Pričeli ste boj in ga nadaljujete. Prav! Mi Prvackovi nečemo prezreti tega izajvanja kar tako in to posebno od nedomačina, ki hoče sedaj, ko si je pripravil polne shrambe kmečkih žuljev in polno hranilnih knjižic, žaliti naša čustva, naše politične naziranje, in bodemo složno izbojevali boj. Posledice iz tega boja, Primožič, župnik prvacki, pripišite sebi, za te bote vi odgovoren, vaša vest vam bo očitala, mi si pri tem umijemo roke.

Iz Brd. — „Gorica“ nesramno napada poslanca gosp. Obljubka, da je on kriv, da je bilo povedano v zobe gg. nuncema iz Kozane in Vipolže na dan volitev, česar jima je slo. Laž je tudi, da je župnik iz Šmartnega gosp. Kodelja bil napaden, pač pa je g. Kodelja nekaterim možakom iz Vrhovlja, ki niso volili na njegovo stran, zabrusil: Zdaj se se Vam (liberalcem) odprla „nebesa“. Kar pa se tiče napada na ona dva duhovnika, pojasnujemo tako, da je eden teh dveh vzel nekemu našemu volilcu glasovnico iz rok ter mu vsiljeval svojo. Vrh tu tega pa sta hotela prve na vošče. Okolostoječe volilce, ki so to videli, je pograbil sveta jeza, zakaj oni so že zjutraj čakali pred voliščem, da bi smeli voliti. Duhovnika pa sta prišla še le ob dveh popoldne in sta hotela koj na volišče. Volilci naše in nasprotne stranke so se zlovoljili in grdnjali: tu nima nikdo privilegij. To je resnično poročilo o „napadu“. „Gorica“ pravi tudi, da ta čin ne služi na čast g. poslancu Obljubku, ki je pa na vsem tem popolnoma nedolžen; o vsej tej stvari ni on ničesar vedel, on bi gotovo vsako nedostojno obnašanje, naj bi prišlo od katerekoli strani, odločno zabil in ukrenil tudi druge korake. Naši volilci so se skoz in skoz dostojno in hvalevredno obnašali! Ali je bilo kaj takega tudi od nasprotne strani? Neki najzagrizenejši klerikalni agitator je v svoji brezmejni agitaciji šel tako daleč, da je nekega našega volilca celo s kljukcem napadel ter mu razparal hlače!

Klerikalci obrekujejo in se spodtikajo na mirne in počtne naše volilce v Šmartnem, ter jim hočejo svoje grehe in umazanosti nadržati z namenom škodovati jim na ugledu ali časti, kakor je to njihova posebna lastnost.

G. Kodelja pa ni hotel v „Gorici“ povedati, kako je letal od hiše do hiše z raznimi nesramnostmi proti gosp. poslancu Obljubku. Gosp. župnik, pozivljamo Vas prav odločno, da objavite vse one zeresnične govore, katere ste raznašali po Gornjatih in drugih krajih, drugače pa Vas bomo malce potipali! Vsa klerikalna gonja je bila nesramna, hudobna in škodoželjna. Tako blago osebo, kot je poslanec Obljubek, se upate Vi opravljati in črniti pred javnostjo! Sram Vas bo!

Iz Ozeljane. — Gospod urednik! Prosim. prostora, za par vrstic v Vaš cenj. list. — Sicer nimam nič kaj takega javiti; vsi pa nas poznajo, še posebno pa klerikalci. Da so volitve pri nas minule s tako lepim uspehom za naše kandidate, se ni nič čuditi. Ozeljanci ter naši št. Miheleci so pa ljudje zdravega razsodka. Pri nas nimajo tal klerikalni dervisi. Da so „ta črni“ vdobili par glasov, to je za sluga našega bivšega „tičjega“ poslancu župnika Grče ter njegovega apostelja. Prvi je namreč svoje dolžnike nekaj strašil, da morajo voliti za versko listo? Oh, sveta Neža! Versko listo? Kako bo to verska lista, če pa največje propalce delajo za njo? Kaj je edna taka propalca v Ozeljani počenjal, je nezasišeno; cele noči je okoli letal ter z „oštju“ silil, naj delamo za sv. vero. Ali revež, slabo se je izkazal, pri svojem gospodarju župniku pač ni bil pohvaljen. Grča ter tisti zdražbar Franke iz Oseka, kranjski Janezi, so napajali našega apostelja pri g. Štruklju na Lijaku ter mu žugali, da naj dela, potem so se peljali skup do njegovega doma, tam je še enkrat zavpil vikar Franke: delajte, delajte! Ubogi apostel, kje je pa hotel delati, ker v Ozeljani ter v sv. Mihele sploh nobeden ga ne pogleda; lotil se je torej revnih starčkov, gostincev, ter k jednemu je prišel celo ob 11. uri zvečer na avli, kjer je revež spal; tam ga je zagovarjal, naj voli z njim, ali nič ni opravil. V kmečki skupini je bil ta apostel edini, ki je volil za „sv. vero“. Likar se je pa izrazil, da rajši s hudičem kot z našo stranko. Likar, tiho, gradiiva imamo dosti o vas, pozor! Smo pač predobri, kaj? O našem g. kaplanu ne rečemo za sedaj nič več ter nič manj kot to, da v prihodnje naj pridejo

k njemu v „ofer“ Breclj-Fon-Pavletič, po jezike pa naj gre k Berbuču in Punctum.

Iz Pevme (Raznočernosti). — Odkar je tako sijajno zmagala napredno-kmečka stranka, si naš Janeček ne more dati miru. Vsako priliko uporablja, da lopne po nas z „umneži“ in „brezverci“. Kako ga je spravil ob pamet poraz klerikalcev, kaže ta slučaj: Preteklo nedeljo je prišla neka gospodična iz Gorice v cerkev, da zmolji en očenazek. To ni bilo nuncu nič kaj po volji. Zato je pri navzočnosti cele množice zapodi iz cerkve rekoč, da je pevmska cerkva samo za Pevmčane. Tu se vidi, kdo podi ljudi iz cerkve. Omenjeni slučaj je dal povod raznim govoricam. Nekateri menijo, da grizejo nuncu miši možgane.

Tudi neki Justin iz Podgore si beli glavo radi nas. Ta človek, menda učitelj na pripravnici, pravi, da smo Pevmčani najbolj divji v goriški okolici. To pa radi tega, ker smo — kakor hoče Justin — kamnjali Fona ob priliki njegovega „shoda“. Podirjani smo morda zato, ker ne plesemo kakor Juštin gode. Kar se pa tiče kamnjanja, prosimo g. Justina, da nam to dokaže. Sicer pa bi mu svetovali, naj nas pusti lepo pri miru in naj se rajše malce bolj pobriga za svoj razred. Dela ne manjka.

Čujemo, da misli naš Janeček ustanoviti tu „katoliško društvo“. Bodoči odbor je baje že sestavljen. Za „kapota“ bo kakor se govori, nunc sam, „podkapo“ Mikili, „škrivant“ Tonče, „kasir“ Nino, za „reservo“ pa Mohorč. Vstop v društvo je dovoljen samo onim, ki bodo vsak večer reševali „vero“ v Brezgarjevi krčmi. Za počit!

Iz kanalskega okraja.

Iz Rečinja. — Sobotna „Gorica“ je posvetila Ročincem dolgo klobaso napolnjeno s „snopsom“, menda v zahvalo, da so Drmastja, Cahaj et comp. bella doživeli tu zasluženi fiasco. Kdor ne veruje, ne bo zveličan, pravi sv. pismo!

S tem mnenjem je zajahala „Gorica“ v 25. št. ročinskega „Morota“ in hajd po „liberalnem komandantu“, „kramarju cikorijskega“ in velenčnem škartocu, kojemu gleda mizerija že iz rokava!

— Oh, oh! Tako nizka bi gosposla okoli „Gorice“ vendar-le ne smela biti. Kaj bi na primer rekli ročinski K: ko bi povedali, da bi lahko njemu ena največjih hiš v Ročincu gledala iz — grla? — Mesto pa, da napada „Gorica“ g. nadučitelja in g. župana našega, bilo bi bolje, da pouči nekega Berbučevega agenta o sedm. božji zapovedi: Ne kradi! Lahko vam postrežemo s senom in slamo, in če boste tudi z ovsom, ukradenem pri Rajhu v Gorici. K stvari se še povrnemo, a takrat tako, da bodo dvema lepima možema hlače pokale od — sile!

Iz ajdovskega okraja.

Iz Sv. Križa. — (Odgovor predstojniku samostana g. patra Otokarju Cejanu.) Na Vaš popravek v „Soči“ z dne 24. t. m. moram kategorično potrditi, da so res agitirali kapucini iz Vašega samostana, in sicer: pater Celestin Lojk po Dobravljah od hiše do hiše, v Plačah pater Kamilijski Požar in po Sv. Križu pater Gotfrid Novak. Ako Vam drago, navedem sto in več prič.

Da se ne bode dalo vode tistim, ki bodo volili, ali ki so volili za napredno stranko, se je tudi reklo, kajti o tem se je splošno po Križu govorilo. Res je tudi, da niso več njih šli po vodo par dni. No, potem so zopet pričeli hoditi. Kdo jim je prepovedal in kdo jim je zopet dovolil, me dosti ne briga. Vem pa, da France Žerovčkov ne! Vi, g. pater Otokar, mogoče niste niti vedeli o tej stvari. Prašajte Svoje podložne, mogoče bode kakšen vedel; prašajte pa Križane, Vam bodo znali povedati, da se je res tako govorilo.

Vi, g. predstojnik, ste poznati kakor miroljuben in častivreden mož, in priznati se Vam mora, da ste se vedno taktno vedli pri vsaki priložnosti; in tudi ste mogoče svojim podložnim prepovedali vsako agitiranje, a ta prepoved ni obveljala, ker se je resnično p. Celestin pridil po Dobravljah v nedeljo pred volitvijo in v ponedeljek pred volitvijo od hiše do hiše, kakor da bi bil obseden. To vendar ni dostojno kapucina, ki drugatje niti ne pogleda človeku v obraz, zlasti se žensk boji. Pri agitaciji se jih menda ni bal, ker je hodil v hiše, ponujal Breclja, Pavletiča in Fona. Sicer se mora trditi, da je opravil ravno nasprotno, ker so se mu ljudje rogali in jemali

listke ter jih trgali, da, celo pred njim. Hitro so mu izpraznili zalogo Pavletiča, Breclja in Fona, čeravno je morala biti precej velika, ker jo je delil celo noč, kakor se je sam izrazil proti nekemu volilcu, ki ga je posebno nategoval. Revček mora biti, da ni spoznal: kako so ga vlekli!

Pater Kamilijski nima pri nas volilne pravice, a vendar je agitiral po Plačah. To tudi menda ni prav!

Pater Gotfrid, ki razume toliko na politiko kakor Žerovčkov France, je po Križu prodajal svojo omejenost in ponujal klerikalno robo. —

Ta pater se je v sredo pri službi božji posebno zagnal v „Sočo“, „Slov. Narod“ in v „Naš Glas“. Razbijal in uganjal take reči, ki ne spadajo v hišo božjo. Pokazal je tudi, da mu je malo ostalo v možganih iz šol. Vsem naprednjakom in agrarcem se ga posebno priporoča pri prostovoljni beri!

Reči se mora, da pravzaprav, kapucini bi ne smeli voliti, ker žive o milodarih; oni so beraški redovi. Postava pravi: kdor živi od javnih milodarov, je izključen od aktivne in pasivne volilne pravice.

In kapucini so, ki žive od javnih milodarov. Seveda jim teh dajo največ naprednjaki, a oni potem delajo proti njim. To tudi ni lepo!

Da se je dne 9. t. m. podala po volitvah cela karavana klerikalcev v kloster, tudi mi ne morete oporekati.

Kakor ljudje govore, ne vem, če je res, so tam pili vino, ki so ga dali samostanu tudi naprednjaki. Vsi naprednjaki se opozarjajo na to! Spite rajši sami vino!

Tako je in nič drugače, ljubi g. Otokar. Vi ste dobri in mislite, da so vsi, a ni res. Biti pač bi morali, in hitro bi bil v deželi mir. Poklic kapucinov vendar ni politika in agitiranje, ker so se svetu odpovedali, in tudi to ne pristojajo kapucinu!

Pustite agitiranje puhpintarjevemu Karlotu, kaksmaku, urmoharju Špeltu in drugim takim in videli bode, da se živ krst ne obdregue ob kapucine.

In h koncu, g. pater Otokar, ne zamerite, da sem mislil, da vas je 12, ker to je ravno ducat, vsekakor bolj pripravno število kakor 11. Da vas bo ravno 12, pa še enega vzemite, na pr. tega najnedolžnejšega in najčistejšega, pravega Sv. Alojzija, kateremu se je peč pred časom podrla. Že veste, kdo je ta tič brez perja. Saj ga poznaajo še celo grmi okoli Črnič! Sedaj bojša živi na Cesti!

Radi Vas, g. pater Cejan, bi nikoli ne zmočil peresa, ker moram še enkrat potrditi, da ste v resnici pravi kapucin, kakoršnih je menda jako malo.

Iz Sv. Križa na Vipavskem. — (Poslanci, pripomagajte nam do vode!) Malokatera občina je bila do zadnjih volitev tako klerikalna kakor Sv. Križ. Nič čudnega, ako se pomisli, da se je zlorabljala v agitacijske namene celo — voda. In to posebno v središču obširne občine v Sv. Križu samem. Mestece leži na strmem griču. Občinski vodnjak ne drži vode že lepo vrsto let. Kdor nima svojega vodnjaka, mora hoditi po pitno vodo daleč pod grič ter jo donášati z veliko težavo po strmem griču. Edini samostan ima v izobilju ne le nabranega vina, ampak tudi vode. Poleg starega samostanskega vodnjaka si je pridobil samostan za sramotno nizko ceno še drug velik vodnjak od nekdanjega veleposestva Cotičevega. Žalostno je, da ni kupila svoječasno občina dotičnega vodnjaka za par stotakov, marveč je pustila, da je prišel vodnjak v oblast samostana, da tudi z vodo drži ubogo prebivalstvo v odvisnosti in suženstvu. Parola se glasi, ako ne voliš klerikalno, pa ne smeš hoditi po vodo. Kdo bode zameril ubožnemu ljudstvu, ako uklone takemu pritisku?

Prebivalci vedo, da jim je gorje, ko se vode nimajo in za skaf vode na dan mora prodati svoje prepričanje. Le naravno je, da premišlujejo že dolgo vrsto let, kako bi prišli do svoje vode. Ustanovili so društvo „Vodovod“, vložili so prošnje za podpore, a doslej je bilo vse zastoj. Stvar se zavlačuje tako, da vlada vsestransko ogorčenje. Zdaj ima v rokah to vprašanje županstvo in vladni inženir, ki ima napraviti troškovnike in načrte.

Vode, dobre in zdrave pitne vode pa ne rabi samo Sv. Križ, ampak cela občina, kakor vasi Plače, Cesta, Male Žablje in tudi Dobravlje vsaj deloma.

Troški bodo veliki, sami občinarji jih ne bodo zmogli pri vsi dobri volji. Na naših novih poslancih stoji, da pripomorejo občini do pitne vode z obilno državno in deželno podporo. —

Naš dr. poslanec g. Štrekelj je že pokazal skrb za vodovod. Njega naj bi posnemali tudi deželni poslanci, posebno zastopnik mesta našega g. Gabršček, ki je dobil v občini naši večino glasov kljub vsej strastni agitaciji. On je bil prvi protiklerikalni kandidat, ki je dobil v naši občini večino glasov. To govori dovolj. Naj se izkaže vrednega tolikega zaupanja, kakor smo se izkazali mi, da smo vredni, da imamo zopet nekaj mestnih pravic.

Domače vesti.

P. n. gg. naročnikom. — Preteklo je prvo četrtletje. Prosimo one gg. naročnike, ki še niso plačali naročnine, da to storijo ob prvi priliki. Ob enem pa vabimo na naročbo. Obilo je še rojakov po deželi, ki bi lahko imeli „Sočo“ v hiši, pa je še vedno nimajo! Somišljeniki! Naročajte „Sočo“, širite jo!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. Andrej Tomažič, nadučitelj v Lokavcu, 25 K 25 vin., nabranih v veseli družbi Ajdovcev, Šturcev in Lokavčanov dne 25. marca t. l. v hotelu Šapla pod stoloravnateljem gosp. Dietzom. Živio!

Slovensko gledališče. — 12. predstava. Govstovanje članov deželnega gledališča iz Ljubljane pod vodstvom A. Danilo.

V soboto dne 4. aprila 1908. se uprizori v „Trgovskem Domu“ otvoritvena predstava „Tat“ (Le voleur). Igra v treh dejanjih. — Spisal Henri Bernstein. — Preložil Friderik Juvancič. — Režiser: Dragutinovič. Osebe: Rihard Vojsin Hinko Nučič, Marie-Louise, njegova žena, Josipina Kreisova, Raymund Lagardes, Leon Dragutinovič, Isabelle, njegova žena, Augusta Danilova, Ferdinand, njegov sin iz prvega zakona, Josip Povhe, Zambault, pozneje Gondoin, Anton Danilo, Sluga pri Lagardovih, Slavko Grm. — Dejanje se vrši na gradu Lagardes pri Parizu. — Čas sedanjost.

Med predstavo svira oddelek vojaške godbe pehotnega polka št. 47. iz Gorice.

13. predstava. V nedeljo 5. aprila druga predstava. Dva srečna dneva, burka v štirih dejanjih. — Spisala Fr. Schöntan in G. Kadelburg. — Za slovenski oder priredil I. Vašič. — Režiser: Ant. Danilo. Osebe: Filip Dvorjan Anton Danilo, Berta, njegova žena Magda Ronovska, Zora, njiju hči Vera Danilova, Hugo Koder, inženir Josih Povhe, Mara, njegova žena Josipina Kreisova, Kristina Komarjeva Augusta Danilova, Feliks Leon Dragutinovič, Josip Dolnik, „sin rimskega cesarja“ Hinko Nučič, Gospod Bilc Edvard Grom, Gospa Bilčeva Marija Puhek, Završnik, stavbeni mojster Fran Habič, Moravec Josip Mošek, Bole Josip Grm, Mina, služkinja pri Dvorjanovih Tereza Thaljerjeva. Dejanje se vrši v letovišču Tihidol pri Trstu. — Čas sedanjost.

Cene prostorov:

Pritličje: Fotelji 2 K 50 vin, sedeži I.-IV. vrste 2 K, sedeži V.-VIII. vrste 1 K 50 v. Balkon: I. vrsta 2 K, II. vrsta 1 K 50 v. Stojišča 80 vin. Dijaki in vojniki do narednika 50 vin.

Začetek ob 8. uri in pol zvečer.

Dame naj blagovolijo odložiti klobuke v garderobi.

Predprodaja vstopnic v trgovini Gabrščka „Trgovski Dom“, kjer se tudi abonira na 5 predstav.

Člani slov. gledališča v Ljubljani.

Profesor Berbuč ne ve nič o pritožbah gledalcev na deželnem odboru. Tako pravi v „Gorici“ v soboto. Verjamemo, da on ne ve nič, ali da deželni odbor nič ne ve, to pa ni res. Res je, da je bilo gledalcev sena že obilo pritožb na deželnem odboru. Pred kratkim je izročil jedno tako poslanec Gabršček. — Berbuč tudi najbrže ne ve, da je dobil seno laški podanik, naš človek je moral pa prazen oditi. Pač uzorno gospodarstvo: za Lahe vse in ob pravem času, za Slovence nič ali pa prav kaj malega, pa hudo počasi! Kaj ne, gospod Berbuč!

Preklč. — Vsled krive informacije objavilo je uredništvo „Soče“ v št. 36. z dne 30. marca 1907. članek, v katerem se napada in žali stanovska čast preč. g. dr. A. Pavlica.

Podpisano uredništvo izjavlja sedaj, da obžaluje ta napad na preč. g. dr. A. Pavlica, ker je popolnoma neutemeljen in preklicuje v polnem obsegu vse žalitve ter se zavezuje poravnati vse v tej pravdi narastle stroške.

Uredništvo „Soče“.

Odlikovan je bil z andarmerskim stražmojster g. A. Vatrovec v Gradišču ob Soči s križcem s krono za zasluge.

Krogla iz Italije. — Iz Ročinja, 1. aprila t. l. "Včeraj ob 9. uri zjutraj se je čulo v zraku v smeri od italijanske meje mimo Ročinja neko šumno brizganje. Konstatiralo se je, da je bila to 130 dkg težko topova krogla, ki se je, razklati neko drevo blizu vasi Avče, zarila v zemljo, a so jo potem izkopali. Da bi bilo avstrijsko vojaštvo tako neprevidno, ne verujemo, a da bi bilo to prvi pozdrav Avstriji iz sestanka cesarja Viljema in kralja Emanuela, je nemogoče, ker nam ministri zagotavljajo "dobre" odnose med zavezniki! Pričakujemo, da poklicani faktorji to zadevo razjasnijo."

"Katoliške" vžigalice. — Klerikalci so napravili svoje vžigalice. Da bi bolj gorele, so dali napisati na škaltjice, da so v pomoč obmejnemu Slovincem. Sleparija! Za agitacijo, za svojo umazano politiko bi rabili denar, če bodo Slovenci tako pametni, da bi podpirali klerikalce v njihovem protinarnem delu, katero delajo z vžigalicami. Kajti te vžigalice so grda konkurenca vžigalicam družbe sv. Cirila in Metoda, in nič drugega. Kdor naroča in kupuje "katoliške" vžigalice, dela proti naši šolski družbi. Ni jedna slovenska trgovina, nijedna slovenska trafika na Goriškem bi ne smela imeti takih vžigalic! Naznanite nam trgovine in trafike, ki bi se predznile prodajati tiste "katoliške" vžigalice!

V pomoč ko'onom. — Danes je dospel v Gorico dvorni svetnik H. Schuller iz poljedelškega ministerstva, da prouči kolonsko vprašanje v naši deželi. Spremljal ga bo namestništveni tajnik J. Gasser.

"Gorica" o posojilnicah. — "Gorica" laže, da napadamo kmečko združništvo in rafifisenske posojilnice. — Mi jih nič ne napadamo, ampak priporočamo previdnost in upoštevamo potrebo. Klerikalci pa na združnem polju in glede posojilnic ne poznajo ne previdnosti in ne upoštevajo potrebe, ampak delajo le po političnih motivih. Zato pa njihovo delo ne more vspevati, marveč morajo zmazniti (po "Gorici") kmalu po ustanovitvi njihove politične posojilnice in združno delo njihove mera prinesli le škodo zaslepljenemu kmetu, ki seda na klerikalne limanice. Mi pa se glede svojega dela čisto nič ne bojimo, ker delamo previdno in po potrebi. Tako je, gospodje klerikalčki!

Klerikalna infamija. — Razna društva ob jezikovnih mejah Slovenije, tako na Koroškem in Štajerskem, se obračajo pogostoma na g. Gabršček s prošnjo, naj daruje kaj knjig v prid Slovincem, ki so v nevarnosti, da se potujčijo. Gabršček je daroval že obilo v tak namen. Ne gleda, kdo prosi pomoči, ampak gleda le na namen in daruje, ne da bi to obešal na veliki zvon. Tudi v Afriko in Ameriko je slo že obile darovanih knjig v prid našim slovenskim rojakom. Na tisoče knjig je že daroval Gabršček; ni iskal zahvale — pa tudi infamije ne mara. "Gorica" je zagrešila velikansko infamijo, nesramno se je zadržala ter ga naspadla, da tako "darovanje služi v reklamo za njegovo botežo". Koroški list "Mir" je namreč prinesel zahvalo Gabrščeku za darovane knjige za Železno Kaplo. — Gabršček je daroval, tudi ko se ni imel nobene "boteže". — Nesramnost v Gregorčičevem listu pa je taka, da mora človeka, ki kaj dobrega stori, ohladiti. Kdo pa bo daroval, če mu pa preti nevarnost, da ga potem oblažejo po farovski listih, žalijo in mu podtikajo namene, katerih ni imel?

Rojaki! Somišljeniki! Iz tega slučaja zopet vidite, kako podli so klerikalni listi in kako nesramno udrihajo po vseh tistih, ki hočejo ljudstvu dobro!

Naravnost smešna je bila "Gorica" v soboto, ko je pripovedovala z vso resnostjo, kateri se je pa poznalo, koliko je vredna, da so se godile nepravilnosti pri prvi volitvi v veleposestvu ter da je nadomestna volitev nezakonita. Reva! Nič tekega se ni zgodilo, kar bi moglo vzročiti neveljavnost volitve — vse prazno govorjenje v "Gorici" je kazalo le strašno jezico radi poraza. Seveda, poraz boli in poraženi se jezi naprej in naprej, pa če je že tako osmešen. Da bi jim le ne škodovalo!

Slavni nunc Perinčič, ki pase sedaj ovce v Jamljah pri Devinu, je zašel menda na stara pota. — O njegovi gospodilni kuharici pravijo, da je padla, da se je udarila v nogo ter da jej je bolečina "udarila gor". Malo jo je bilo videti, pa še, kadar je prišla na cesto, je

bila ogrnjena na široko. Sedaj se je šla zdraviti. — Kako jej bo zdravljenje teknilo, bomo poročali, pa ne radi nje in ne radi Perinčiča, ampak radi devinskega dekana, ki je sprejel Perinčiča v službo v svoji dekaniji na svojo odgovornost, in radi nadškofjskega ordinariata, ki dopušta, da je pohujšljivi Perinčič še vedno v javni duhovski službi.

Truplo novorojenčka so našli blizu Červinjan. Četbe je bilo zavito v bluzo višnjeve barve. Ležati je moralo tam že najmanj dva tedna. Detomorilko iščejo.

V Volče na Tolminskem je prišla te dni jedna stotinja vojakov; tam ostanejo do jeseni. —

Tatvina v topničarski vojašnici. — Iz topničarske vojašnice v Gorici je dajal vojak Anton Dolenc izvoščku Jos. Peliconu oves, odeje za konje in druge reči. Ker se le ni moglo priti na sled tatvini, so se postavili redarji ponoči v bližino vojašnice, da bi ujeli tatu. To se je res posrečilo. Ponoči na sredo je prišel izvošček Pelicon k vojašnici iz vojak Dolenc mu je nakladal oves in druge reči. Redarji so Peliconu takoj aretirali, Dolencu pa šele zvečer, ker se je skrival.

Podružnica "Slov. braln. in podp. društva v Gorici" v Solkanu vabi na letni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 5. aprila 1908. ob 4. uri pop. v prostorih g. Antona Mozečiča z naslednjim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odborovo. 2. Račun za leto 1907. 3. Proračun za leto 1908. 4. Morebitni predlogi. 5. Volitev predsednika, odbornikov in pregledovalcev računov.

Gospod Jos. Simčič, rezalec pri g. Krušču v Gorici, nas prosi objaviti glede na neko vest, da on ni bil poslan na Dunaj izpopolniti se v krojaški stroki, marveč je šel sam gori in na lastne troške.

Pri večjem omizju je prostora za dobro kosilo in večerjo še za par gospodov. Oglasiti se je v upravnistvu "Soče".

Zveza narodnih društev.

Društvom na znanje. — Goriška tiskarna A. Gabršček bo založila razne potrebne knjige za društveno delovanje, kakor blagajniško knjigo, knjigo za ude, knjigo za inventar. Koj ko bodo končane te knjige, se bo na tem mestu opozorilo društva.

Trgovsko - obrtno in gospodarske vesti.

Hranilnica in posojilnica v Skriljah, registrovana združba z neomejeno zavezo, vabi na VIII. letni občni zbor, ki se boode vršil v nedeljo dne 5. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v združni sobi v Skriljah. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Revizijsko poročilo za leto 1907. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Potrjenje računa za leto 1907. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Morebitni predlogi. Za slučaj, da ne pride zadostno število udov, skliče se drugi občni zbor ravno tisti dan ob 4. uri popoldne. — Skrilje, dne 8. marca 1908. — Načelstvo.

Sadjarsko društvo za tel. polit. okraj v Tolminu je imelo v nedeljo po večernicah v občinski dvorani sadjarski shod. Shoda se je udeležilo več kmetovalcev iz Tolmina in okolice. Društveni predsednik A. Vrtovec obrazložil je navzočim korist nove železnice in kmetovalce. Zemljišča in poslopja so vsled železnice na cenah poskočila. Vsi kmet, pridelki se lažje in dražje prodajajo. Zato je treba skrbeti, da kmet. pridelke in z njimi tudi dohodke čimbolj pomnožimo. Treba je v čimvečjem številu sadna drevesa saditi, ker se sadje lahko in drago proda. Po tem uvodu je predavatelj pojasnil in praktično pokazal, kako sadna drevesa saditi, obrezovati in oskrbovati. Po predavanju smo šli skupno v društveno drevnico, kjer se je vršila razdelitev dreves. Vsak član, ki je letnino 1 K plačal, dobil je 5 lipih, žlahtnih, jabolčnih dreves. Čepečev se je letos izvenredno mnogo razdelilo. Tako je prav. Žlahtna drevesa pridno saditi in manjvredna pa precepeljati.

Zavod za pospeševanje obrti na Goriškem naznanja, da je pripravil spremiti po svojem ravnanju na Dunaj določeno število rokodelcev, ki bi si ogledali tam razstavo tehničnih rokodelskih del ter nekatera večja industrijska podjetja. Obisk na Dunaju bi trajal 4 dni; voznine v tretjem razredu poštne vlaka bi plačali udeleženci na polovico; manj premožnim bi se morda preskrbela brezplačna vožnja. Stroške za bivanje na Dunaju bi morali kriti sami. Oglaziti se je do 20. aprila t. l. v imenovanem zavodu v ulici Morelli št. 37.

Razstava pitne živine in rib na Dunaju se odprla 10. t. m. na osrednjem živinskem trgu v S. Marzu. Razstavi je namen, pokazati uspehe avstrijskih živinorejcev; na razstavi bo živina iz Gor. in Dol. Avstrijske, Štajerske, Kranjske, Češke, Moravske, Galicije in Bukovine. Goriška nima kaj pokazati! — Razstavljene bodo različne ribe. — Za darila je na razpolago 11.000 K. Razstava bo trajala le tri dni.

Vinoatelj, pozor. — (Vipavsko). Dandanes potrebuje kmetovalec pri svojem delu in poslu že vsakovrstnih pripomočkov in strojev. Vse to stane veliko denara in čestokrat naročeno blago niti prav ne vstreza svojemu namenu. Zato pa opozarjamo zlasti manj imovite vinorejce na lesene škropilnice, ki so zelo trdne in trajne in ki izvrstno delujejo, a stanejo popolnem kompletne največ 13 kron. Te trpežne škropilnice, ki jih ima tu marsikdo v rabi, vstrežajo popolnem svojemu namenu. Izdeluje jih Ivan Bizjak, posestnik Potoče pri Kamnjah, pošta Črniče. Dobe se pri njem tudi leseni grozdni mlinci na valjarje, ki se v svoji konstrukciji in uporabi lahko merijo s tvorniskimi, oziroma imajo še prednost, in so tudi ceni.

Čebelarški shod. — (Z Vipavskega). V Vel. Žabljah je bil na praznik dne 25. pr. m. čebelarški shod. Iz doljnega Rakovnika pri Ljubljani je prihitel gosp. And. Likozar razpravljat o pomenu čebelarstva. Zbralo se je v šoli razmeroma obilo čebelarjev in prijateljev h koristnemu pouku, da celó iz Trsta sta bila gg. Grmek in Martelanc navzoča. Gosp. poročevalec Likozar je pač ljubitelj in poznavatelj čebel. Pa tudi govoriti zna tako, kakor bi imel z medom namazana usta. Ne bomo pa tu opisovali vsebine govora, ker to pri-nese gotovo kaj strokoven list. Omeniti le moramo, da se je na shodu sklenilo vstanoviti za ta okraj čebelarstvo podružnico, ki bo za čebelarje velikega pomena. V naprednih Žabljah je osobito mnogo skušenih in starih čebelarjev. Gosp. učitelj Bratina in njegova prijazna gospa sta potem nekoje udeležnike povabila k svoji gostoljubni mizi na okrepčilo. —

G. kr. avstrijske državne železnice. — Glasom objave v "Wiener Zeitung" se razpisujejo za izpeljavo lokalne železnice Agonic-Klaus potrebne naprave, dela in dobave, pri čemer se misli na oddajo proti nagradi pavšalne skupne svote. Dotične ponudbe se sprejemajo najkasneje do 28. aprila 1908. 12 ure popold. od c. kr. železniškega gradbenega ravnateljstva na Dunaju, VI. Grempeendorferstrasse 10, kot pooblaščenca "Steyrtalbahngesellschaft" koncesionarske lokalne železnice Agonic-Klaus. Pogoje in druge pripomočke se more pri prej označenem ravnateljstvu vpogledati.

G. kr. skladišča v Trstu sprejemajo tovarno blago vseh vrst le tedaj, ako je zasigurano takojšnje nakladanje v parnike. Za vskladiščenje določeno blago se ne sprejema. Za Trst prosta luka južna železnica in Trst prosta luka c. kr. državna železnica namenjeno blago sprejemajo železniške postaje le tedaj, ako odposiljatelj v tovarnem listu izrecno potrdi, da se brezpogojno podvrže vsem posledicam v slučaju, da c. kr. skladišča zavrnejo sprejem.

Državne veterinarske službe. — Na Štajerskem in v Primorju se izpopolni 6 mest državnih veterinarskih zdravnikov.

Politični pregled.

V proračunskem odzku poslanske zbornice včeraj je naglašal poslanec Adler potrebo narodnega miru. — Vi jezikovni zakon naj omogoči, da bo vsak zaslišan in sojen v svojem jeziku. Ministerski predsednik Beck je imel daljši govor, povdarjaje, da je sedanje stanje glede rabe jezikov na Češkem nevzdržljivo ter v škodo pravosodstvu in potreba je, da nastopi red, ki bo obseval vsa polja jezikovne uporabe. Beck je hotel tako potolažiti Čehe radi govora sodnega ministra Kleina, ki se jim je zameril! Baje je Beck potolažil Čehe in Klein ne odstopi.

Razne vesti

Pionirski rodoljub. — Inženir Viljem Polak, ki je umrl v Trzinu na Kranjskem, je volil družbi sv. Cirila in Metoda približno 198.000 K. Užitek od te glavnice ima deloma njegova soproga, deloma njegova sestra do svoje smrti. Tržiškemu Sokolu je volil blagi pokojnik 3000 K, slovenskemu bralnemu društvu v Trzinu 3000 K, otroškemu vrtcu 2000 K, za slovenska učila 1000 K, dijaški

kuhinji v Kranju 6000 K, za učitelja petja in godbe v Trzinu 6000 K. Vsi ti voliljojemniki imajo pravico pobirati samo obresti od voljenih zneskov. Za slovenske tehnike je določil ustanovno glavnico 15.000 K. Slava takemu rodoljubu, kakršnega še ni rodila slovenska mati!

Zveza slovenskih odvetočnikov v Ljubljani. — Občni zbor "Zveze slovenskih odvetočnikov v Ljubljani" je sklican na nedeljo, dne 5. aprila ob 10. popoldan v mestni posvetovalnici v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem delovanju v pretekli dobi. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Poročilo o justičnih razmerah v preteklem društvenem letu v posameznih deželah. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti. Na občnem zboru se razpravljajo važne zadeve, osebno glede korakov, ki jim imajo ukreniti slovenski odvetočniki, da dosežejo jezikovno enakopravnost pri sodnih in upravnih oblastih.

Duhovnika je ranil pred oltarjem v Trstu v cerkvi sv. Justa utroboalni pastir Ivan Košanec s Koprstine, star 54 let. Mladi duhovnik Ivan Marsič je ranjen v spodnji del trebuh. V cerkvi je bilo malo ljudi, ko je Marsič končal mašo, je skočil nanj Košanec ter ga ranil. Upati je, da Marsič okreva. Košanec je bil že v norišnici. Ko so ga prašali, zakaj je to storil, je rekel, da je hotel maščevati prestolonaslednika Rudolfa. Košanec je sedaj na varnem.

"Idi in razdeli svoje bogastvo med reveže!" — Uradni list na Solnograškem je imel nedavno sledeči razpis: "Na priganjanje cerkve v Niedersillu do dne 20. marca pri okrajnem sodišču v Mittersillu javna prodaja Wimmerjeve kmetije s kravo, gnojem, steljo in kmetijskim orodjem vred. Najmanjša ponudba je 8464 kron." — Pribijamo to zaraditega, da se ne bodo gospodje vedno ustili, da duhovnik še nobene kmetije ni spravil na boben.

25.000 delavcev je bilo odpuščenih v zadnjih dneh v raznih premogovnikih v Ameriki.

Umor iz političnega sovraštva. — V Novemgradu v Dalmaciji so nekateri pristaši frankofurtimeške stranke napadli iz političnega sovraštva ponoči redarja V. Rota ter ga vrgli v morje; ko se je hotel rešiti, so ga ubili s kamenjem. Napadalcii so aretirani.

V kranjski deželni šolski svet sta prišla dr. Šusteršič in dr. Lampe. Zlati časi se bližajo šolstvu na Kranjskem!

Slovensko dijaštvo v Pragi je imelo 20. pr. m. protestno zborovanje, na katerem le govoril o slovenski vseučilišni zahtevi jurist J. Pučnik, rekoč med drugim, da se je zadovoljil drž. poslanec Korošec pri debati o proračunu glede vseučilišč z golo resolucijo, ki pa se ne dotika naših striktnih zahtev. Sprejeta resolucija ostro obsoja nastop slov. delegacije, da si je dala vezati roke ter je zamolčala slovensko že tolikrat formulirane zahteve, zahteva od delegacije, naj vsaj pri razpravi o srednjem šolstvu izpolni svojo dolžnost.

Poslano*)

Podpisani sem zvedel od g. Hebata star., da je pravil g. poslanec Klančič, da kandidiram v veleposestvu v nadomestni volitvi 30. t. m.

Ker to ni bilo resnično in ker je taka govorica imela za posledico zasmeševanje moje osebe, izjavljam, da trositelj one vesti niso govorili resnice ter da bom vsakega, kdor bi jo trosil naprej, zasledoval sodnijsko.

V Renčah, dne 31. marca 1908.

Josip Pahor,
velepos. in župan.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Hotel pri „zlatem levu“ v Gradišču ob Soči

na jako ugodnem prostoru in dobro obiskovan, obstoječ iz 5 sob, kuhinje, verande in hleva se odda (zaradi drugih preobilnih opravkov) z vso kuhinjsko in gostilničarsko opravo pod ugodnimi pogoji

v najem.

Reflektantje morajo biti večji slovensčine, nemščine in italijanščine.

Več pove lastnik: Matija Viskulin v Gradišču ob Soči.

OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC

Podružnica v Trstu, Piazza del Ponterosso 3.

Telefon 1995.

Uradne ure 8-3.

Ista je ustanovila v najnovejšem času posebni oddelek za

vadije in kavcije

kateri polaga vadije in kavcije za zgradbe, dražbe in kupovanje gozdov, nadalje preskrbi postavno jamstvo za posojila na špirt, pivo, sladkor, mineralna olja, kakor tudi za kredite na sol, tovore in carine.

Razun tega se peča tudi z nabavo vsakovrstnih kavcij kakor: za skladišča, kupovanja, zakupe, prodajo tobaka, loterije, službe in ženitve; istotako izmenja vže položene kavcije tako, da so v istih naložene svote zopet na prosto razpolago.

Mi polagamo vadije in kavcije v lastnih

4% sirotinsko varnih bančnih zadolžnicah

neposredno na mesto pologa ter prihranimo na ta način klijentu ne samo trud, ki ga provzročijo taka polaganja in manipulacije, temveč tudi risike za eventualne izgube na kurzu.

NAJUGODNEJŠI POGOJI!

Vse druge informacije daje radevolje

Ravnateljstvo.

Za ogrski mlin prve vrste

sprejme se spretnega zastopnika,

ki je dobro poznan

pri pekovskih mojstrih v Gorici in v okolici.

Ponudbe je pošiljati pod poštni predal števil. 205

centralni poštni urad v Trstu.

Z blagom sem zadovoljen je izvrstno

poroča Prvi kranjski tovarni testenin trgovec Ivan Čergolj
iz Trsta.

Kožuhovne ovratnike

(boa)

v največji izbi — po čudovito nizkih cenah

Raznovrstne pletenine za zimo

Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša!

Solidna postrežba! — Cene stalne!

Odlikovana pekarija in sladlčbarna

Karol Draščik

v Gorici na Korcu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Sius. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerjega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pince, potlice itd.

Prva goriška tovarna umetnih ognjev

s strojnim obratom izdeluje: rakete, bengalične ognje, rimske sveče, kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnati topiči

Nadalje priporoča: jubilejne transparente v velikosti cm 120 x 200 s podobo cesarjevo in v velikosti cm 100 x 150 z monogramom.

Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik
Gorica, tekalšče Frana Jos. 34.

Iz prijaznosti se sprejemajo naročila tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske palače.

Peter Cotic

čevljarski mojster

GORICA, Raštelj 32 (v lastni hiši)
Sprejema vsakovrstna naročila po meri in popravke. Naročila z dežele se razpošiljajo po pošti.

CENE ZMERNE

Varstvena znamka: „šidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek 25

Anker-Pain-Expeller

je povsod priznано kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega tako priljubljenega domačega zdravila se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „šidro“ ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
k „šlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse števil. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče npraberkega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjlce. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

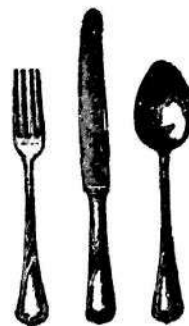
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Bratje Tannenberger, Dunaj IX. Währingstr. 22.

Največja specijalna zaloga umetnih predmetov iz kitajskega srebra, alpaka, medenine, bakra in nikla. Bogata zaloga daril za usako priliko.

Jedilno orodje in drugi predmeti neprekosljive kakovosti.

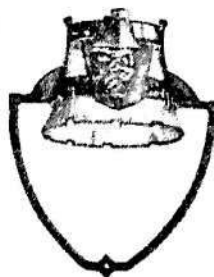

Modell „37“

Sprejemajo se razna popravila.
Dopisuje se v slovensčini, italijanščini in nemščini.

Cenik se pošlje na zahtevo zastoj in poštne prosto. Poštnina in zavojnina se pri pošiljatelj ne zaračuna.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neodmenim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposilila vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.